

Handläggare: Therese Rosén
Telefon: 08-508 090 21

Till
Östermalms stadsdelsnämnd

Kompostering på del av fastigheten Norra Djurgården 1:1 - yttrande med anledning av samråd enligt miljöbalken

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner stadsdelförvaltningens yttrande över planerad kompostering på del av fastigheten Norra Djurgården 1:1.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Britt Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

Kungliga Djurgårdens förvaltning, KDF inbjuder till samråd enligt miljöbalken inför en utökning av befintlig komposteringsyta på Norra Djurgården. KDF bedriver idag komposteringsverksamhet i begränsad omfattning på del av fastigheten Norra Djurgården 1:1. KDF ansöker nu om att kompostera upp till 3000 ton hästgödsel på platsen.

Tidigare planerade KDF att endast använda strängkompostering. Efter samråd med Jordbruksverket har KDF beslutat att ansöka även om trumkompostering, och låtit utföra en bullerutredning som omfattar den sökta verksamheternas transporter och trumkomposten.

KDF har utrett flera olika alternativ för lokalisering av komposten. Fisksjöäng förordas eftersom det redan förekommer viss kompostering i området. KDF bedömer att miljöpåverkan avseende bland annat lukt och buller kan begränsas så att olägenheter för kringboende inte uppstår.

Stadsdelsförvaltningen är positiv till att hästgödseln som uppkommer inom Nationalstadsparken komposteras lokalt och återanvänds inom området. Vidare anser förvaltningen att det är positivt att ytterligare utredningar avseende trumkompostering och buller har gjorts sedan det tidigare samrådet som genomfördes 2008.

Förvaltningen anser dock att det behövs ytterligare utredningar och redovisningar av verksamhetens miljömässiga konsekvenser som beslutsunderlag för att kunna säkerställa en god miljö för omgivningen ur olika aspekter. Förvaltningen anser bl. a. att lokaliseringsfrågan bör utredas ytterligare.

Området direkt söder om Husarviken, ingår i ett av stadens största stadsutvecklingsområden, Norra Djurgårdsstaden som fullt utbyggt kommer att omfatta cirka till 10 000 lägenheter. Förvaltningen anser att det finns risk för att de boende kommer att uppleva störande buller och eventuell lukt från verksamheten, även om mätvärdena för detta ligger under gällande gränsvärden.

Den planerade lokaliseringen av en kompostanläggning på Fisksjöäng överensstämmer inte med den markanvändning och utveckling som slås fast i översiktsplanen för Nationalstadsparken. Där anges att området ska vara tillgängligt för rekreation.

Bakgrund

Kungliga Djurgårdens förvaltning, KDF inbjuder till samråd enligt miljöbalken inför en utökning av befintlig komposteringsyta på Norra Djurgården. Synpunkter på remissen ska inkomma senast den 19 augusti. Stadsdelsförvaltningen har beviljats förlängd remisstid. Ärendet behandlas med omedelbar justering.

Tidigare beslut och ställningstaganden

Stadsdelsnämnden har tidigare svarat på ett samråd som genomfördes 2008, avseende samma ärende. I ärendet framförde stadsdelsnämnden att den valda lokaliseringen var olämplig med och påpekade behov av ytterligare utredningar. Länsstyrelsen fattade 2008-11-17 beslut om att verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Därefter har en kompletterande teknisk lösning, en trumkompostering, utretts och ett förnyat samrådsmöte med Länsstyrelsen och Stockholm stad genomfördes hösten 2010.

Ärendet

KDF bedriver idag komposteringsverksamhet i begränsad omfattning på del av fastigheten Norra Djurgården 1:1, i området Fisksjöäng som ligger i

Nationalstadsparken. KDF ansöker nu om att kompostera upp till 3000 ton hästgödsel på platsen. Man planerar att primärt ta gödsel från stallar inom Nationalstadsparken för att därigenom minska transporter genom staden och parken. Efter avslutad kompostering planeras det komposterade materialet att användas som jordförbättringsmedel inom Nationalstadsparken och dess omedelbara närhet. Tidigare planerade KDF att endast använda strängkompostering. Efter samråd med och synpunkter från Jordbruksverket har man beslutat att även ansöka om trumkompostering. KDF har under våren låtit WSP Environmental göra en bullerutredning som omfattar de sökta verksamheternas transporter och trumkomposten.

Anläggningen planeras bli 7500 kvm. Ytan dimensioneras för att klara ett 10-års regn. Det vatten som samlas innanför invallningen kommer normalt att sugas upp av kompostmaterialet. Vid behov kan vatten pumpas från lågpunkten till kompoststrängarna. Något vatten som läcker till omgivningarna kommer därför inte att uppstå annat än vid extremt kraftiga regn.

Komposteringsmetoder

Trumkompostering innebär att det inkommande materialet placeras i trumman, inga kemikalier behöver tillsättas. Trumman roterar långsamt så att materialet blandas och hålls syresatt. Efter cirka 14 dagar har en ren kompostprodukt utan sjukdomsframkallande bakterier, växtkraftiga fröer eller lukt bildats. Därefter fortsätter komposteringsprocessen med strängkompostering.

Strängkompostering innebär att komposten läggs i strängar. Komposten vänds sedan efter ett bestämt schema för att underlätta lufttillförsel och därmed komposteringsprocessen. Efter cirka sex veckor är komposteringsförloppet och slutprodukten klar.

Alternativa lokaliseringar

KDF har utrett flera olika alternativ för lokalisering av komposten:

1. Storängsbotten (inom området Idrottsparken)
2. Borgen (norra delen av området Ladugårdsgärdet - Kaknäs)
3. Bergianska trädgården (nordöstra delen av området Vetenskapsstaden)
4. Fisksjöäng (nära Husarviken, Norra Djurgården)

Fisksjöäng förordas eftersom det redan förekommer viss kompostering i området. Ett annat alternativ vore att sprida hästgödseln obehandlad men detta är mindre resurseffektivt och kan medföra problem med avsättning av gödseln eftersom den

måste föras ut direkt på åkermark. Alternativet att lokalisera komposten utanför Nationalstadsparken har uteslutits eftersom det skulle medföra ökade transporter och kostnader.

Buller, transport och lukt

Det buller som uppstår utgörs främst av transporter inom samt till och från området. Buller alstras från arbetsmaskiner i samband med hanteringen av komposten. Bullerutredningen visar att verksamheten uppfyller naturvårdsverkets riktvärde för nyetablerad industri (50 dBA). Kompostanläggningen beräknas generera cirka 10 fordonsrörelser per dag.

Lukt som kommer ifrån gödsel och dess hantering uppstår främst vid syrefattig nedbrytning. Syresatt kompostering medför generellt låga emissioner av luktande ämnen. Både strängkompostering och trumkompostering innebär att komposten syresätts ofta därför är inga betydande problem med lukt att vänta. Trumkomposteringen innebär att risken för eventuella problem med lukt blir mindre än med den tidigare föreslagna lösningen med enbart strängkompostering.

KDF bedömer att miljöpåverkan avseende bland annat lukt och buller kan begränsas så att olägenheter för kringboende inte uppstår.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom parkmiljögruppen norra innerstaden.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen är positiv till att hästgödseln som uppkommer inom Nationalstadsparken komposteras lokalt och återanvänds inom området. Gödseltransporterna genom staden minskar och genom att använda det komposterade materialet för jordförbättring tillvaratas näring och organisk substans i hästgödseln. Därmed kan användningen av konstgödsel minska.

Vidare anser förvaltningen att det är positivt att ytterligare utredningar avseende trumkompostering och buller har gjorts sedan det tidigare samrådet som genomfördes 2008.

Förvaltningen anser dock att det behövs ytterligare utredningar och redovisningar av verksamhetens miljömässiga konsekvenser som beslutsunderlag för att kunna säkerställa en god miljö för omgivningen ur olika aspekter. Förvaltningen anser bl. a. att lokaliseringsfrågan bör utredas ytterligare.

Området direkt söder om Husarviken, ingår i ett av stadens största stadsutvecklingsområden, Norra Djurgårdsstaden som fullt utbyggt kommer att omfatta cirka 10 000 lägenheter. Förvaltningen anser att det finns risk för att de boende kommer att uppleva störande buller och eventuell lukt från verksamheten, även om mätvärdena för detta ligger under gällande gränsvärden.

För att ytterligare minska transporterna genom staden bedömer förvaltningen att det skulle vara intressant att utreda om verksamheten kan delas upp på två ställen, lokalisering på Södra Djurgården *och* på Norra Djurgården. På så sätt kan transporterna minskas ytterligare samtidigt som verksamheten blir mindre sårbar. Vidare vill förvaltningen föra fram att det vore intressant att då utreda om en anläggning för kompostavfall från stadens parker och grönområden kan inrymmas inom området.

Anläggningen är dimensionerad för att klara ett 10-årsregn utan att lakvatten läcker ut till omgivningen. Förvaltningen vill föra fram behovet av att ta fram fördjupade utredningar och belysa riskerna för läckage i en miljökonsekvensbeskrivning. Förväntade framtida klimatförändringar och en ökning av skyfall behöver vägas in och belysas i beslutsunderlaget.

Enligt uppgifter som förvaltningen erhållit vid kontakter med av KDF anlita handläggare på WSP Environmental finns det bara ett fåtal anläggningar i Sverige med trumkompostering av hästgödsel i stor skala. En av dessa är belägen mellan Enköping och Uppsala. Förvaltningen är intresserad av att i ett kommande planeringsskede kunna få besöka denna anläggning tillsammans med KDF för att få fördjupade kunskaper om verksamheten.

Den planerade lokaliseringen av en kompostanläggning på Fisksjöäng överensstämmer inte med den markanvändning och utveckling som slås fast i översiktsplanen för Nationalstadsparken, stockholmsdelen. Här redovisas att Fisksjöäng, som tidigare rymt småindustriverksamhet, återställs till ett öppet djurgårdslandskap med gräsytor för bollspel och picknick samt promenad-, cykel- och ridvägar. Vidare slår översiktsplanen fast att Norra Djurgården är det största sammanhängande natur- och friluftslandskapet inom nationalstadsparken och att dess karaktär av ett stort park- och naturlandskap med historiska drag ska bevaras. Förvaltningen anser att utökad kompostanläggning skulle påverka landskapsbilden på ett negativt sätt och vill särskilt framföra att planritningar, sektioner och perspektiv behöver tas fram i en miljökonsekvensbeskrivning så att det blir möjligt

att bedöma verksamhetens påverkan på landskapsbilden samt på natur och rekreativa värden.

Slutligen vill förvaltningen särskilt framföra önskemål att få ta del av nästa planeringssteg för kompostanläggningen i samband med ansökan från KDF till Länsstyrelsen, och att stadsdelsnämnden bereds möjlighet av Länsstyrelsen till yttrande över denna.

Bilagor

1. Remissen
2. Stadsdelsnämndens tidigare remissvar 2008-04-07